

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO-KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 1,20 zł z odroczaniem przez pocztę 20 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent nie ma prawa żądać pozaterminowych dostawczych gazet, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada. Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252. — Redaktor przyjmuje od 10—12.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 50 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla wszelkich spraw spornych właściwy jest Sąd w Wąbrzeźnie. Za terminowy druk, przepisanie miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Nr. 100

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, wtorek 30 sierpnia 1932 r.

Rok XII

Zjednoczenie sił polskich na Pomorzu.

Upłynęło zaledwie kilka miesięcy od chwili, gdy na Pomorzu padło hasło „jednolitego frontu”, gdy z ust nowego wojewody L. Kirtiklisa, a następnie ze szpałt tamtejszej prasy prorządowej rozległo się nawoływanie do zjednoczenia sił polskich.

Grunt pomorski, na który padło to hasło, był mocno zachwaszczony. Od chwili objęcia Pomorza przez Rzeczpospolitą, pracowały tu usilnie jednostronne wpływy obozu t. zw. narodowego, który przywiązanie Pomorzaków do polskości, ich religijność, jak również — nienawiść do Niemców wykorzystywał usilnie w kierunku wzniecania nastrojów przeciw rządowym, zwłaszcza od czasu przewrotu majowego.

Insynuowano rządowi Marszałka J. Piłsudskiego „masoństwo”, co wśród religijnie nastrojonych i do duchowieństwa swego przywiązanych mas ludu pomorskiego nie pozostało bez wpływu. Zarzucano rządowi i obozowi sanacyjnemu uleganie wpływowi żydowskiemu, co również źle usposabiało lud pomorski, pamiętający czasy ścisłego współdziałania nielicznego, zresztą, na Pomorzu żydostwa z wojującym germanizmem.

Wreszcie, insynuowano rządowi i obozowi Marszałka J. Piłsudskiego, że nie ma on zrozumienia niebezpieczeństwa niemieckiego, że frontem swej myśli i poczynań zwrócony jest wyłącznie przeciwko Rosji. Kolportowano z lubością wszelkie plotki, jakie legły się w kuzni niemieckiej o rzekomej gotowości Polski jakichś targów czy układów zamiennych o Pomorze. Wmawiano usilnie w lud pomorski, że przymiotnik „narodowy” znaczy tyleż, co opozycyjny, antyrządowy i że tylko endecja, gdy dojdzie do władzy, potrafi należycie zabezpieczyć Pomorze od wszelkich zakusów ze strony Niemiec.

Wpływy obozu „narodowego”, zyskano temi środkami nieuczciwej gry politycznej, były na Pomorzu mocne, niemal wyłącznie w wielu dziedzinach życia. Gdy tedy na Pomorzu padło hasło zjednoczenia sił polskich wobec wzmagającej się napastliwości wroga zewnętrznego praca obozu „narodowego” przyjęła je lekceważącymi drwinami. Na wezwanie do zjednoczenia prasa tego obozu odpowiedziała, że siły polskie na Pomorzu są zjednoczone właśnie w opozycyjnym obozie narodowym, rozpisywano się o jego zwartości, jednolitości, zjednoczeniowe wysiłki obozu prorządowego przedstawiano jako intrygę i zamach na całość i zwartość sił społecznych na Pomorzu.

Aliści, wypadki poszły innemi torami, aniżeli wyobrażali to sobie menerzy obozu „narodowego”.

Rzucone przez wojewodę Kirtiklisa hasło zjednoczenia sił polskich znalazło oddźwięk przedewszystkiem w organizacjach b. wojskowych. Utworzono Armię Rezerwową Pomorza, do której weszli ludzie i organizacje na sprzecz-

Pan Prezydent dziękuje

Warszawa. (Pat.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej polecił szefowi kancelarii cywilnej złożyć, za pośrednictwem prasy, wyrazy serdecznego podziękowania wszystkim tym, którzy wzięli bądź osobiście udział w uroczystościach pogrzebowych, bądź dali wyraz swemu żalowi po stracie małżonki Pana Prezydenta R. P. s. p. Michałiny Mościckiej.

W szczególności Pan Prezydent R. P. polecił złożyć podziękowanie duchowieństwu katolickiemu, przedstawicielom duchowieństwa innych wyznań, przedstawicielom organizacji i instytucji społecznych, wreszcie niezliczonym rzeszom publiczności, które oddały poświęcony hołd s. p. Michałinie Mościckiej.

Marsze Stahlhelmu

„BEZ CESARZA NIEMA RZESZY”.

Berlin. Przez Prusy Wschodnie odbywają obecnie marsze oddziały akademickie Stahlhelmu. Akademicy ubrani są w mundury i kaski stalowe. Jak donosi „Vorwaerts” w piątek Stahlhelmwcy przemarszerowali na życzenie prezydenta Hindenburga do Neudeck, gdzie byli podejmowani. W przeddzień Stahl-

helmowcy byli w pruskiej Hawie, gdzie powitał ich imieniem Stahlhelmu v. Oldenburg Januschau, oświadczając m. innymi: Bez cesarza niemieckiego niema Rzeszy niemieckiej, a bez króla pruskiego niema Prus. Korona królewska spoczywa jednak na dnie Wisły i musi być dopiero wydobyta z jej nurtów.

Z wojny na Dalekim Wschodzie

Paryż. Donoszą z Dalekiego Wschodu iż pogłoski o ponownym zajęciu Chapei przez Japończyków spowodowały

masową emigrację rodzin chińskich z miasta i okolicy.

Niesłychane!

Niemcy zamykają szkoły polskie

Piła. (Pat.) W Osławie Dąbrowie, powiat bytowski, na Pomorzu pruskiem, policja przymusowo odstawiała do szkoły niemieckiej 18-ro dzieci polskich które poprzednio uczęszczały do mniejszościowej szkoły polskiej. 19 dziecko, chore obłożnie, zostało poddane badaniom

lekarza powiatowego. Mniejszościowa szkoła polska w Osławie Dąbrowie wraz z dwoma innymi szkołami w Płotowie i Rabacinie zostały przed kilku miesiącami zamknięte, po odebraniu nauczycielom tych szkół przez władze pruskie prawa nauczania.

Strajk 200 tys. robotników

Manchester. Dzisiaj w południe rozpoczęł się strajk ogólny w dziale manu-

faktury przemysłu bawełnianego Lancashire. Strajkuje 200.000 robotników.

nych nawet stanowiskach przekonaniowych stojące. W skład tej Armii Rezerwowej Pomorza weszły organizacje następujące: Związek Powstańców i Wojaków, Związek Oficerów Rezerwy, Związek Legionistów, Związek Rezerwistów, Kolejowe Przesposobienie Wojskowe, Związek Inwalidów i dalej: LOPP, Biały Krzyż, Czerwony Krzyż, Organizacja Przesposobienia Kobiet do Obrony Kraju, Związek Straży Pożarnych.

Organizacje te reprezentują ponad 50.000 członków, Armia Rezerwowa Pomorza stała się tedy od pierwszej chwili swego istnienia pierwszorzędnym czynnikiem życia społecznego.

Idea zgodnej współpracy, wbrew lekceważącym drwinom prasy „narodowej” przeniknęła nawet tam, gdzie tego trudno było się spodziewać. Oto, gdy Ar-

mia Rezerwowa z okazji Święta Morza składała na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej swój żołnierski meldunek gotowości do czynnej obrony granic, do manifestacji tej przyłączyły się trzy organizacje społeczne, które dotychczas nie wchodziły do Armii, a mianowicie: Dzielnica Pomorska „Sokoła” (25.000 członków), katolickie „Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej” i „Kurkowe Bractwo Strzeleckie”.

Tak więc, idea jednolitego frontu polskiego na Pomorzu, krzewiona przez obóz prorządowy, odniosła swój tryumf. Dodajmy do tego, że „Strzelec”, który opiera się na młodzieży wiejskiej, liczy na Pomorzu 25.000 członków pomimo ustawicznej napastliwej nałanki przeciwko tej organizacji ze strony prasy „narodowej” i niestety, pewnych jednostek

PIĘTNAŚCIE TYSIĘCY ZABITYCH.

Rio de Janeiro. (Pat.) Według niesprawdzonych dotychczas wiadomości liczba ofiar ostatnich wypadków w Brazylii dochodzi do 15.000.

Rio de Janeiro. General Monteiro dokonał inspekcji północnej linii walk, na długości 150 mil, poczem rozpoczęto nową ofensywę.

ZATONAŁ STATEK HANDLOWY.

Francuski statek handlowy „Corvite” zatonał koło Calais. Kapitan i 2 osoby z załogi poniosły śmierć. Resztę załogi uratowano.

PO 18 LATACH NIEWOLI WROCILI DO DOMU.

Co mówią przybyli?

Czerniowice. (Pat.) W dniu 27 bm. wrócili z Syberji do Czerniowic po 18 letniej niewoli rosyjskiej, dwaj Polacy Józef Czerniowski i Karol Aranowicz, którzy przybyli jeszcze z dwoma kobietami. Podróż z Syberji do Czerniowic odbyli wszyscy czworo pieszo. Podróż trwała siedem miesięcy. Czerniowski i Aranowicz opowiadają o straszliwych warunkach w jakich spędzają życie znajdujący się w obozie.

ODDZIAŁY CHIŃSKIE POD MUKDENEM.

Według doniesień, oddziały chińskie armji ochotniczej owdlały miejscowością Taonan i zagrażają Mukdenowi.

WYCOFANIE SREBRNYCH 2-ZŁOTÓWEK.

Ministerstwo skarbu wydało kassom skarbowym i Bankowi Polskiemu polecenie wycofywania z obiegu srebrnych 2-złotówek.

z pośród duchowieństwa katolickiego. Dodajmy, że „Legjon Młodych”, który bardzo niedawno powstał wśród rdzenia młodzieży pomorskiej, liczy już dzisiaj poważny jej zastęp (1200 członków), szerzący z zapalem zjednoczenia sił polskich na Pomorzu wśród młodszego pokolenia społeczeństwa miejscowego.

Tak więc, idea zjednoczenia sił polskich, idea jednolitego frontu polskiego na Pomorzu zwyciężyła całkowicie na gruncie zagadnień i organizacji obronnych, wbrew przeciwdziałaniu i intrygom obozu t. zw. narodowego. Oczekiwać należy, iż idea ta objawi się również dodatnio w dziedzinach życia gospodarczego i społecznego i Pomorze zaświeci przykładem jedności prawdziwie narodowej innym dzielnicom Polski.

Nabożeństwo żałobne

Staraniem obu Kół B. B. W. R. w Wąbrzeźnie

odbędzie się w piątek, dnia 2 września br. o godzinie 8,30 w tutejszym kościele parafjalnym za spokój duszy

ś. p.

Pani Prezydentowej Michaliny Mościckiej**uroczyste nabożeństwo żałobne**

na które zaprasza się tą drogą wszystkie władze, urzędy, szkoły stowarzyszenia i P. T. publiczność.

LOSY**25 Polskiej Państw. Loterii Klasowej do V. klasy nadeszły**

ciągnięcie od 8. IX. — 12. X. br.

Główna wygrana 1. milion złotych

Gena losu dla posiadaczy losu Klasy poprzedniej 10,— zł
Cena losu dla nowonabywcy kosztuje 50,— zł

KTO GRA LEPIJ?

OGŁOSZENIE

We wtorek, dnia 6 września br. odbędzie się w Wąbrzeźnie

jarmark
na bydło i konie

Schwarz, burmistrz.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W środę, dnia 31. 8. 32. o godz. 10 sprzedawac będą w drodze egzekucji w Kowalewie na rynku przed lokalem p. Neumerowej najwięcej dajacemu za gotówkę: 971/32

samochód ciężarowy i kanapę.

Rogowski, komornik sąd. w Kowalewie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W środę, dnia 31. 8. 32. o godz. 14 sprzedawac będą w drodze egzekucji w Szychowie u p. Juliusza Reicha najwięcej dajacemu za gotówkę: 947/32

zbiór pszenicy z 80 mórg.

Rogowski, komornik sąd. w Kowalewie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 1. 9. 32. o godz. 10 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę: 1321/32

10 stołów i 39 krzesel.
Zbiórka refl. przed oberżą p. Czarneckiego w Dębowejfajce.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 9,30 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę: 894/32

10 kotłów, 5 serwisów porcelanowych.

Zbiórka refl. w moim biurze.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 11 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę: 290/32

sieniek.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 11,15 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę: 652/32

harmonjum i kanapę.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 31. 8. 32. o godz. 3 po poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Leona Ozorowskiego w Ryńsku 1477/32

powózke.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 9,45 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Ludwika Murawskiego w Wąbrzeźnie ul. Dolna 281/32

bufet i kanapę.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 3,45 po poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę: 835/32

4 szafy do bielizny i 2 szafy do ubrań.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 31. 8. 32. o godz. 3 po poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Tomasza Przyrackiego w Ryńsku 3293/30

2 krowy, 1 buhaja i 3 cielaki.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 31. 8. 32. o godz. 11,30 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Władysława Rygielskiego w Czaplach 210/32

5 tuczników, 3 jałówki.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 2. 9. 32. o godz. 5,45 po poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Kazimierza Malskiego w Wąbrzeźnie ul. Grudziadzka 483/32

automat muzyczny i bilard.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 4 po poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Jerzego Hajdla w Wąbrzeźnie ul. Marsz. Piłsudskiego 3535/31

samochód ciężarowy „Chevrolet”.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 31. 8. 32. o godz. 10,30 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Wl. Małkowskiego w Ostrowie 1254/32

5 tuczników, 2 jałówki i 2 krowy.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 11,30 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Marjana Stroińskiego w Wąbrzeźnie ul. Chełmińska 676/31

biurko i bufet.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 4,15 po poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Reinholda i Joanny Nitów w Wąbrzeźnie ul. Marsz. Piłsudskiego 3416/30

2 platformy i konia.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 12 w poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Szymona i Weroniki Różyńskich w Wąbrzeźnie 542/32

nagrobek dziecienny.

Głowczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 31. 8. 32. o godz. 11 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Emila Welka w Ostrowie 7 słoń.

686/32

Głowczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 12,15 w poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Br. Piekarka w Wąbrzeźnie ul. Marsz. Piłsudskiego 990/32

radjoparat 3 lampkowy, tekę skladową, 3 regaly, 175 żarówek i 4 lampy.

Głowczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 1. 9. 32. o godz. 9,30 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Ottona Howego w Niedźwiedziu 294/32

powózke.

Głowczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 1. 9. 32. o godz. 9 przed poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę u p. Pawla Pakalskiego w Niedźwiedziu 2340/31

wagę do bydła.

Głowczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. 8. 32. o godz. 4,30 po poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę: 1174/32

stół okrągły i biurko.

Zbiórka refl. w moim biurze.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 30. sierpnia 32 r. o godz. 1 po poł. sprzedawac będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę: 1256/32

motocykl.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

Pijcie tylkoznane ze swej dobroci
i znakomite PIWA**z Browaru Grudziadzkiego****W. SOMMER i SKA****ODDZIAŁ WĄBRZEŹNO**

ulica Rynkowa № 1

PIERWSZE NAJNOWOCZESNIEJSZE KINO DŹWIĘKOWE

„SŁOŃCE”

HOTEL POD BIAŁYM ORŁEM

Dziś w poniedziałek 29 bm. poraz ostatni film p. t.

Podniebny Romans

W rolach głównych Charles Farrel i Elisa Landi

Przed ekranem dla ulubieńców kina, orkiestra rosyjska pod bat. kapelmistrza Horoszenko zagra kilka pięknych utworów

Tylko do środy 31 codzień od 8 do 3 rano

KONCERT — DANCING

ulubionej orkiestry w salach restauracyjnych

Tylko 3 dni Od wtorku, dnia 31 lipca Tylko 3 dni

wystąpi niezapomniana para kochanków

Jeanette Mac Donald i Mauryce Chevalier

w arcydziele śpiewno-dźwiękowym p. t.

Godzinę z Tobą

Do tego śliczny dźwiękowy nadprogram

Następny obraz to film p. t. „KWIAT ALGIERU”